

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ DIGITAL SKILLS У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СТУДЕНТІВ ЗВО

У статті проаналізовано основні теоретико-педагогічні засади формування digital skills в майбутніх фахівців в процесі дистанційного навчання та визначено ефективність використання електронних навчальних програм та пристроїв у навчальному процесі у закладах вищої освіти. Визначено складові дистанційного навчання: адаптовані електронні засоби навчання, створені викладачем; соціальні мережі; мобільні додатки навчальних програм. Доведено, що в сучасному інформаційному суспільстві важливу роль у процесі підготовки студентів відіграє інформаційно-технологічне середовище, компетентністний підхід та рівень сформованості soft skills.

Ключові слова: Дистанційне навчання. Soft skills. Digital skills. Електронні навчальні платформи. Мобільні навчальні додатки. Ігрові навчальні платформи. Вища освіта.

The article analyzes the fundamentals of theoretical and pedagogical principles and the formation of digital skills in future specialists in distance learning processes and shows the effectiveness of the use of electronic educational programs and devices in the educational process at institutions of higher education. The components of the remote appointment are introduced: adapted electronic means of appointment, created by the teacher; social networks; mobile applications of initial programs. It has been proven that information usefulness plays an important role in the processes of training students in the field of information technology environment, competence approach and the level of formation of soft skills.

Keywords: Distance Learning. Soft skills. Digital skills. Electronic educational platforms. Mobile educational applications. Game educational platforms. Higher Education.

Сучасні освітні тенденції та соціальні зміни в суспільстві зумовлюють формування нових якостей майбутніх фахівців, зокрема, медичної сфери. Технологічних прогрес, диджиталізація у навчальному процесі сприяють формуванню навичок як базових – hard skills, так і допоміжних – soft та digital skills. Саме теоретичні засади формування м'яких навичок і зумовлюють актуальність досліджуваної теми.

Проблематикою вивчення теоретико-методологічних засад формування м'яких навичок займалися провідні вітчизняні та зарубіжні науковці: Муравйова І. О., Мар'янюк Я. Г., Сіссон Л., Роблес М. М. та ін. Питання диджиталізації освіти розглядали: Малахов А. А., Хмельна О., Шевчук Г. Й. та інші.

До основних вмінь та якостей особистості 21 століття відносять: активність та критичний підхід мислення, уміння адаптації та орієнтування до нових умов, комунікативні навички, самовдосконалення та уміння бути мобільним. Сучасні виклики вищої освіти спрямовані на формування в сукупності трьох категорій навичок – hard skills (жорстких), soft skills (м'яких) та digital skills (цифрових) [5, с. 108]. Зокрема, формування базових навичок залежить від теоретико-педагогічних засад у навчанні, а цифрових – від методологічних.

Науковець Роблес М. М. у ході дослідження встановив, що успіх особистості у професійній сфері діяльності залежить від рівня сформованості м'яких навичок на 75-85%, а на 15-25% - від предметних компетенцій, жорстких навичок [1]. Також науковець Сіссон Л. у своїй праці дійшов висновку, що комунікативні та емоційні якості студента відіграють значно більшу роль у подальшому життєвому та

професійному досвіді особистості, аніж академічна успішність [2].

Дослідник Малахов А. А. зазначає, що «формування інформаційного суспільства, як необхідної умови забезпечення конкурентоспроможності держави вимагає від системи освіти орієнтації на активне використання у навчальному процесі діджиталізації, оскільки вона відіграє спонукальну роль у забезпеченні сталого інноваційного розвитку суспільства» [4, с. 397]. Тому і формування цифрової компетентності майбутніх фахівців залежить від методологічних підходів у навчанні, а саме від якісного забезпечення засобів та умов використання цифрових технологій.

Дослідники Ю. Дроздова й О. Дубініна виокремлюють основні методи розвитку soft skills: самонавчання – самостійне вивчення інформації щодо успішної поведінки; аспект розвитку конкретного досвіду; навчання на досвіді інших; фонові тренінги – вправи, які розвивають певні компетенції; кейс-методи [3, с. 31-34].

Впровадження дистанційного навчання спричинило процес розробки та реалізації технологій надання освітніх послуг у процесі дистанційного навчання. У «Положенні про дистанційне навчання», затвердженого МОН України, технології дистанційного навчання розглядаються як сукупність освітніх технологій, зокрема психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних, які уможливають реалізацію процесу дистанційного навчання у ЗВО.

Використання інформаційно-комунікативних технологій під час дистанційного навчання впливає на формування цифрових навичок у студентів. Адже digital skills – це мобільність, здатність швидко знаходити необхідну інформацію, компетенції й уміння використовувати електронні інструменти й сервіси для роботи, освіти, професійного та особистісного розвитку та в повсякденному житті.

На основі аналізу досліджень науковців, можемо систематизувати теоретико-методологічні засади формування digital skills у студентів ЗВО:

- активне впровадження та використання діджиталізації в навчальному процесі;
- самонавчання на основі набутого досвіду та досвіду наставників;
- виконання завдань, спрямованих на розвиток компетентностей;
- використання кейс-методів та електронних інструментів в процесі навчання.

Науковець Шевчук Г. Й. зазначає, що «головними завданнями для українських вишів є гарантування якості дистанційної форми здобуття освіти, ефективне поєднання дистанційних технологій і методичних підходів, що забезпечуватимуть інтерактивну взаємодію викладача і студента, а також посилену мотивацію до знань» [6, с. 208].

Отже, у процесі дистанційного навчання забезпечуються гнучкість, варіативність, доступність, зручність і швидкість комунікацій, а також використання електронних засобів навчання і сприяють формуванню digital skills студентів ЗВО. Рівень цифрових навичок прямопропорційно залежить від сформованості soft skills. Реалізація процесу формування навичок студентів у процесі дистанційного навчання підпорядковується також ефективності проведення компетентнісного підходу в освіті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Robles M. M. Executive Perceptions of the Top 10 soft skills needed in today's workplace. *Business Communication Quarterly*. 2012. № 75 (4). P. 453–465.
2. Sisson L. G., Adams A. R. Essential hospitality management competencies: The importance of soft skills. *Journal of Hospitality and Tourism Education*. 2013. № 25 (3). P. 131–145.
3. Дроздова Ю.В., Дубініна О.В. Концептуальні підходи до визначення «soft skills» у сучасних освітніх і професійних моделях. «Soft skills – невід’ємні аспекти формування конкурентоспроможності студентів у XXI столітті»: збірник тез доповідей міжвузівського науково-методичного семінару (Київ, 21 лютого 2020 р.). К.: КНТЕУ, 2020. С. 31–34.
4. Малахов А. А., Хмельна О. Діджиталізація закладу освіти як ефективна модель управління

якістю надання освітніх послуг. *International scientific journal «Grail of Science»*. № 10 (November, 2021). С.396-409.

5. Муравйова І. О., Мар'янюк Я. Г., Осадча А. О. Soft skills у сучасних реаліях української освіти. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 32. Т.1. 2021. С.108-112.
6. Шевчук Г. Й. Дистанційне навчання у вищій школі: переваги, недоліки, перспективи. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Випуск 79. Том 2. 2021. С.205-209.

UDC 004.738.5:81'243=111

M. Opyr, S. Dobrovolska, S. Panchyshyn
Lviv National Environmental University, Ukraine

ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR LEARNING ENGLISH

Дослідження присвячено використанню штучного інтелекту в процесі вивчення іноземних мов, зокрема англійської. Автори наголошують на необхідності застосування засобів машинного навчання, оскільки це значною мірою сприяє досягненню очікуваних результатів навчання. У роботі подана коротка характеристика кількох із численних програм для вивчення мови на основі штучного інтелекту, які допомагають в оволодінні навичками вимови, граматики, словникового запасу та інших лінгвістичних аспектів. Серед них, зокрема, такі додатки як Lingvist, Duolingo, Quizlet і загально відомі інструменти Google, а саме Google Docs, Google Assistant, Google Maps. У статті обґрунтовано переваги застосування інструментів штучного інтелекту як для викладачів, так і для студентів. Серед основних, варто звернути увагу на адаптацію до потреб студента; персоналізоване навчання; миттєвий зворотній зв'язок; відсутність страху зазнати невдачі; переосмислення ролі викладача; більш глибоке залучення до процесу навчання. Незважаючи на очевидні переваги, штучний інтелект не здатний повністю замінити викладача, а може лише надати додаткові можливості на шляху до мети. Коли штучний інтелект і навчання поєднані, освітній процес досягає нового рівня.

Ключові слова: *штучний інтелект, інструменти на основі штучного інтелекту, персоналізація, зворотний зв'язок, машинне навчання, переваги.*

The research is devoted to using artificial intelligence in the process of learning foreign languages, particularly English. The authors stress of the necessity to apply tools of machine learning as they greatly contribute to achievement of the expected results of the learning process. The work describes some of the numerous artificial intelligence-powered language learning apps which assist learners in mastering skills of pronunciation, grammar, vocabulary and other linguistic aspects. Among them, one should name Lingvist, Duolingo, Quizlet, and common Google applications such as Google Docs, Google Assistant, Google Maps. The article gives substantiation of the reasons to apply artificial intelligence by identifying benefits both learners and teachers get from such tools. The main advantages are: adaptation to student needs; personalized education; providing instant feedback; no fear of failing; a redefined role for teachers; deeper involvement in the learning process. In spite of the obvious benefits, artificial intelligence is not able to totally substitute teachers, but can only supply additional opportunities on the way to the learning goal. Once artificial intelligence and education combine, the learning experience for students as well as teachers will reach a new level.

Key words: *artificial intelligence, artificial intelligence-powered tools, personification, feedback, machine learning, benefits.*

Artificial intelligence (AI) is persistently penetrating our daily lives. It is already an integral part of the eCommerce, marketing, FinTech, manufacturing, and automotive industries. Definitely, education could not stay aside and started implementing tools of artificial intelligence, particularly into foreign language learning.